

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Klein Seminarie Hoogstraten eerste graad te
HOOGSTRATEN**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 30395-118307

Instellingsnummer 118307

Instelling Klein Seminarie Hoogstraten eerste graad

Directeur Emmanuel VAN OEVELEN

Adres Vrijheid 234 - 2320 HOOGSTRATEN

Telefoon 03-340.40.40

Fax 03-340.40.44

E-mail info@klein-seminarie.be

Website <http://www.klein-seminarie.be>

Bestuur van de instelling KOBA Hoogstraten

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SGKSO Markdal

Adres Gravin Elisabethlaan 30 - 2320 HOOGSTRATEN

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-05-2017; 16-05-2017; 17-05-2017; 18-05-2017; 19-05-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 22-06-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Olivier DOUVERE

Teamleden Christian LAES, Erik VAN NIEUWENHUYZE, Chris VAN
WOENSEL, Greet VERHELST, David VROMANT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2008/7841/038).....	8
4.1.1.2 Klassieke studiën in 1 A in het keuzegedeelte, Grieks in de basisoptie Grieks-Latijn en Latijn in de basisoptie Latijn (leerplan D/2011/7841/001).....	10
4.1.1.3 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009).....	12
4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	14
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
5.1 Leerbegeleiding.....	20
5.2 Evaluatiepraktijk	22
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
7.1 Wat doet de school goed?	28
7.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7.3 Wat moet de school verbeteren?	28
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Klein Seminarie (instellingsnummer 30395) en Klein Seminarie Hoogstraten eerste graad (instellingsnummer 118307) vormen een pedagogisch geheel dat gelegen is op dezelfde campus te Hoogstraten. De onderwijsinspectie kan - om juridische redenen - enkel verslag uitbrengen per instellingsnummer. Om een volledig beeld te krijgen van het aanbod en de schoolwerking is het noodzakelijk om de verslagen van de twee instellingnummers door te nemen. In deze verslagen zijn de volgende onderdelen identiek: 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Overige reglementering', 'Leerbegeleiding', 'Evaluatiepraktijk' en 'Algemeen beleid'. Omwille van de eenheid in schoolwerking en schoolorganisatie wordt het pedagogisch geheel in de verslagen 'de school' genoemd.

2 SAMENVATTING

Klein Seminarie Hoogstraten biedt in de eerste graad een A-stroom aan. In de tweede en derde graad bestaat het onderwijsaanbod uit een brede waaier van studierichtingen in het aso en een kleiner aanbod in het tso uit het studiegebied handel. De keuzemogelijkheden van de eerste graad zijn afgestemd op die van de bovenbouw.

Het Klein Seminarie wil in de eerste plaats een sociaal bewogen school zijn die hoogstaand kwalitatief onderwijs aanbiedt. Ze wil dit vormgeven vanuit een christelijke inspiratie en daarbij jongeren opvoeden in een cultuur van overleg en participatie. Uit de doorlichting blijkt dat de school haar visie grotendeels waarmaakt. Ze organiseert immers verschillende vakoverschrijdende initiatieven die succesvol bijdragen tot de sociorelationele ontwikkeling van de leerlingen. De leerlingenparticipatie verloopt vlot dankzij een actieve leerlingenraad. De uitgestrekte campus, het engagement van de personeelsleden en de gerichte aandacht voor zorg leiden tot een aangenaam schoolklimaat.

Het erkenningsonderzoek van de vakken toont een overwegend positief beeld. Voor alle onderzochte vakken in de eerste graad voldoet de leerplanrealisatie. Dit is het geval voor aardrijkskunde, klassieke studiën, Latijn en Grieks. De leerplanrealisatie voor wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne wetenschappen is zelfs een voorbeeld van goede praktijk. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting voor het instellingsnummer 118307 met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. In de tweede graad voldoet de leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in aso en tso, voor Frans en Latijn in aso en voor informatica in tso. In de derde graad tso voldoet de leerplanrealisatie voor toegepaste informatica in de studierichting Boekhouden-informatica. In de derde graad aso vertoont het erkenningsonderzoek een wisselend beeld. De leerplanrealisatie voldoet voor wiskunde in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen en voor Latijn in de studierichtingen van de pool Latijn. De leerplanrealisatie voldoet niet voor aardrijkskunde en fysica in de studierichtingen van de pool wetenschappen. De beperkte leerplangerichtheid van het aanbod en knelpunten in de evaluatiepraktijk vormen de voornaamste oorzaken. Omwille van de tekorten in de leerplanrealisatie krijgt het instellingsnummer 30395 een gunstig advies beperkt in de tijd. De school krijgt drie schooljaren de tijd om de vastgestelde tekorten weg te werken.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Door haar systematische aanpak heeft ze zicht op de werkpunten. Daarnaast pakt ze het wegwerken van de tekorten voldoende planmatig en doelgericht aan.

Het inspectieteam stelt voor de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving geen inbreuken vast die door de onderwijsinspectie dienen opgevolgd te worden. Ook daarvoor krijgt de school een gunstig advies.

Het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding toont aan dat de school inzet op het zorgcontinuüm. De leerlingbegeleiding werkt vanuit een groot engagement en zet sterk in op dialoog met en inspraak van alle betrokken partijen. Verder beoogt de school een geleidelijk groeiende leervaardigheid doorheen de drie graden. Het beleid rekent op de professionaliteit van de vakleraren voor de vertaling van de verwachtingen met betrekking tot 'Leren leren'. De doorlichting wijst uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking hiervan verschillen per leraar en vakgroep. Er zijn binnen de vakgroepen weinig afspraken over een uniforme aanpak.

Uit het kwaliteitsonderzoek van de evaluatiepraktijk blijkt dat de school de verantwoordelijkheid om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplannen en de schoolvisie bij de vakwerkgroepen legt. Het beleid heeft een vierjarenplan uitgetekend om te komen tot een brede evaluatie waarbij alle talenten en mogelijkheden van de individuele leerling in kaart gebracht worden. Uit de doorlichting blijkt echter dat er in de praktijk aanzienlijke kwaliteitsverschillen bestaan tussen de vakken. Het leerplan is nog niet overal voldoende de basis van de evaluatie. Bovendien is slechts een minderheid van de vakgroepen bezig met de vernieuwde visie van brede evaluatie. Uit het onderzoek blijkt verder dat de voorbereiding op de deliberatie een voorbeeld van goede praktijk is. De school formuleert daardoor goed onderbouwde motiveringen bij de uitreiking van B- en C-attesten.

Het algemeen beleid is participatief. De dagelijkse leiding is in handen van een geëngageerd directieteam dat vooral een coachend en laagdrempelig beleid wil voeren. De school hanteert een systematische en cyclische aanpak bij de bewaking van haar kwaliteit op schoolniveau. Op vakniveau dient de kwaliteitszorg versterkt te worden. Dit houdt voor het directieteam een evenwichtsoefening in tussen het geven van autonomie aan de vakgroepen en een doelgerichte aansturing en opvolging van de leerplanrealisatie.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	aardrijkskunde	klassieke studiën
Graad 1 Handel	aardrijkskunde	
Graad 1 Latijn	aardrijkskunde	Grieks, Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde	wetenschappelijk werk

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	In de beide leerjaren komen alle thema's evenwichtig aan bod. De doelstellingen worden leerplangericht uitgewerkt. Het terreinwerk krijgt, aansluitend bij de les, de vereiste tijdsbesteding en een passende vormgeving om de bijbehorende doelstellingen te realiseren. In het tweede leerjaar krijgt het begeleid zelfstandig werk een invulling. In het aanbod wordt het beheersingsniveau uit de doelstellingen bewaakt. Daartoe worden passende werkvormen aangewend. De aandacht voor actualiteit tijdens de les vervult de functie die het leerplan beoogt.
<i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	
Uitrusting	Alle lessen vinden plaats in een van beide vaklokalen. Deze zijn uitgerust met internettoegang en ICT-apparatuur voor frontaal gebruik. Ook de overige minimale materiële vereisten zijn beschikbaar.
<i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	
	Het gebruik van ICT door de leerlingen tijdens de les is beperkt. Er wordt slechts sporadisch gebruik gemaakt van de talrijke maatschappelijk relevante toepassingen die het vak biedt om een bijdrage te leveren aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT.
Evaluatiepraktijk	De school kiest voor gespreide evaluatie voor het vak. De scores worden opgebouwd op basis van toetsen en taken. De vragen en opdrachten zijn zorgvuldig opgesteld. Ze peilen naar kennis en vaardigheden en sluiten voor de meeste thema's in voldoende mate aan bij de leerplandoelstellingen. Dit is minder het geval voor het thema 'Landschap en kaart', waar het bewaken van het correcte beheersingsniveau uit het aanbod niet doorgevoerd wordt tot in de evaluatie. De leerplangerichtheid van de evaluatie uit zich ook in het beperkt evalueren van contextloze terminologie. Er zijn geen afspraken over de verhouding tussen kennis, vaardigheden en inzicht in de evaluatie, maar het onderzoek tijdens de doorlichting toont aan dat de leerplangerichtheid van de evaluatie, gekoppeld aan de volledigheid van het aanbod, leidt tot een goed evenwicht tussen de beheersingsniveaus. Een quotering voor taalgang wordt in beperkte mate meegenomen in de totaalscore voor het vak. De toepassing ervan gebeurt weinig gelijkgericht.
<i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	

De vakgroep bewaakt de betrouwbaarheid van de evaluatie door het gebruik van identieke vragen in parallelle lesgroepen te vermijden. De variatie in de vraagstelling wordt vaak doorgevoerd op basis van geprojecteerde bronnen. Het resultaat is dat het evaluatieblad soms alleen antwoorden bevat zonder duidelijke opgave waardoor de transparantie en de mogelijkheid tot remediëring verminderen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerlingen beschikken over een leerwerkboek, een atlas en aanvullend kaartmateriaal voor de eigen omgeving. Ook het terreinwerk wordt ondersteund met duidelijk bronnenmateriaal. Door middel van onderwijsleergesprekken, afgewisseld met leeractieve werkvormen, verwerken de leerlingen de meeste inhoud. Op het elektronische platform is ondersteunend materiaal ter beschikking.

Door de keuze voor gespreide evaluatie, heeft deze weinig de functie van tussentijdse meting van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen om op basis daarvan het leerproces of het aanbod bij te sturen. Er wordt wel feedback gegeven, maar de mate waarin dit leidt tot meer leerwinst voor de leerlingen wordt niet opgevolgd of geëvalueerd. Een leerling die na de evaluatie nog vorderingen maakt, kan dit niet meer aantonen. Omwille van de overwegend kansrijke instroom en de doordachte vormgeving van het aanbod, leidt dit evenwel weinig tot problemen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep neemt zijn onderwijsopdracht ter harte, overlegt geregeld en wisselt informatie uit. Daardoor is er gelijkgerichtheid in het aanbod en de toetsen. De continuïteit in de opdrachten en de ontwikkeling van het aanbod op basis van leerplanstudie leidt tot een degelijke leerplanrealisatie.

4.1.1.2 Klassieke studiën in 1 A in het keuzegedeelte, Grieks in de basisoptie Grieks-Latijn en Latijn in de basisoptie Latijn (leerplan D/2011/7841/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De evaluatie is valide. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De leerinhouden worden volledig, evenwichtig en op het beoogde
<i>Volledigheid</i>	beheersingsniveau aangeboden, volgens de vereisten van het leerplan.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	De leraren besteden voldoende aandacht aan de studie van het vocabularium.
<i>Samenhang</i>	Ze wijzen de leerlingen hierbij op de ordening van de woorden in het grammaticale systeem, op woordverwantschap en op gelijkenissen met woorden in moderne talen.

De taalstudie gebeurt gestructureerd en systematisch, met aandacht voor de beginsituatie van de leerlingen. Valentiegrammatica komt aan bod volgens het leerboek. Morfologie wordt geregeld ingeoeft buiten zinscontext. Ook vullen de leraren taalstudie soms in als reproductie van modellen of grammaticale theorie. Omdat ze te weinig grammaticale vormen in korte zinnen of in de context van behandelde teksten aanbieden, missen ze kansen om de leerlingen in een vroeg stadium vertrouwd te maken met het Griekse of Latijnse taalsysteem.

Voor lectuur heeft de vakgroep ingezet op nieuwe inzichten uit de leesdidactiek. De leerlingen lezen de tekst lineair met respect voor de woordvolgorde. De leraren leren de leestuurmethode aan tijdens de lessen en wijzen op het belang van de frequente toepassing. De leerlingen werken vaak met tekstmarkeringen en het onderscheiden van woordgroepen. Zinnige begripsvragen begeleiden de lectuur. De leerlingen worden geregeld aangespoord om zelfstandig of in kleine groepjes hun leesvaardigheid te oefenen en de leesstrategieën toe te passen. Bij het leesproces blijft het leestempo een uitdaging. Zelfs als een zin voor de leerlingen meteen duidelijk is, gaan de leraren over tot verdere explicitering van grammaticale begrippen, of tot herformulering van een Nederlandse vertaling. Hierdoor vertraagt het leestempo en krijgen leerlingen de indruk dat ze Griekse of Latijnse teksten steeds moeizaam moeten ontcijferen.

Cultuur komt aan bod in rijk gestoffeerde en boeiende lessen, waarbij het leerwerkboek opties biedt voor gevarieerde werkvormen. Dankzij een overdachte leerlijn komen nauwelijks overlappings voor, hoewel het aanbod voor Grieks een aantal parallellen heeft met leerinhouden cultuur die reeds in klassieke studiën of Latijn aan bod kwamen. Buitenschoolse of extracurriculaire activiteiten als een uitstap naar Xanten in het tweede leerjaar van de eerste graad of de Griekse dag ondersteunen de animo voor klassieke talen.

In de geobserveerde lessen werden leerlingen geregeld aangespoord om het Latijn of het Grieks uit te spreken. Voor de leraren is de uitspraak van het Latijn een belangrijk werkpunt. Omdat ze de lengtes van de klinkers geregeld verkeerd uitspreken, missen ze kansen om de leerlingen reeds in een vroeg stadium vertrouwd te maken met de basisbeginselen van prosodie.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

In de eerste graad wordt het eindcijfer bepaald met de verhouding 35 / 65 voor respectievelijk dagelijks werk en examens.

De evaluatiepraktijk is voldoende representatief. Ze bestrijkt een voldoende aantal leerplandoelstellingen om een onderbouwd oordeel te kunnen vellen over de leervorderingen. Bij grotere toetsen hebben de leraren voldoende aandacht voor het aspect lectuur. De bevraging van dit aspect is gevarieerd, en zeker niet beperkt tot vertaling. Zowel in grotere toetsen en examens als in kleinere toetsen worden de grammatica en het vocabularium echter nog vaak geïsoleerd bevraagd. Zeker voor het dagelijks werk dringt een weging van de vele kleine toetsen over vocabularium zich op. Het gewicht van de bevraging van geïsoleerde kennis overweegt evenwel niet in het totale resultaat, zodat de validiteit van de evaluatie gewaarborgd blijft.

Hoewel ze tijdens de lessen zelfstandig of in kleine groepjes leren werken met een niet-bestudeerde tekst, wordt de lectuur van dergelijke teksten uitsluitend geëvalueerd tijdens de examens. Hierdoor missen de leraren kansen om leerlingen bij te sturen doorheen het schooljaar. Ook bevragen ze de toepassing van de lectuurmethode niet expliciet.

De examens sluiten goed aan bij de aangereikte leerstof doorheen het schooljaar en zijn verzorgd opgesteld. Hoewel de opgaven niet voor alle klassen volledig dezelfde zijn, zijn het aanbod en de quoterings gelijkgericht. De behaalde resultaten van de leerlingen zijn doorgaans goed.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leraren zetten in op leerbegeleiding, zowel preventief als remediërend.

Bij het begin van het schooljaar beschikken de leerlingen en de ouders over nuttige tips en afspraken voor de studieaanpak van het vak. De leraren bieden ook leerstofoverzichten aan voor de examens.

De leerlingen krijgen extra materiaal dat hen helpt bij hun studie. Bij verbeteringen besteden de leraren aandacht aan foutenanalyse. In de eerste graad hebben de leerlingen uitgebreid de tijd om de testen te verbeteren tijdens de lessen. Door een analyseblad zijn zowel de leerlingen als de ouders op de hoogte van vorderingen en werkpunten.

De lessen verlopen aangenaam en gestructureerd, in een klimaat van wederzijds respect tussen leraren en leerlingen. Door het toepassen van het onderwijsleergesprek betrekken de leraren de leerlingen bij het lesgebeuren. Ze besteden aandacht aan gevarieerde werkvormen. In de geobserveerde lessen bleek een duidelijke aandacht en bekommernis voor instructietaal en de concrete duiding van moeilijke begrippen.

Ook zetten de leraren in op een bewuste en gemotiveerde keuze voor klassieke talen. Hiervoor richten ze zich zowel tot de leerlingen als tot de ouders.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Hoewel er geen vaklokaal is voor klassieke talen, vinden de lessen plaats in lokalen die een krachtige leeromgeving mogelijk maken. De oudheid is in deze lokalen door talrijke afbeeldingen goed vertegenwoordigd. De ruimtes beschikken over een elektronisch bord, dat het didactisch comfort voor leerlingen en leraren bevordert. De opstelling laat activerende werkvormen toe.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroepwerking verloopt veeleer informeel, maar de leraren slagen erin de nodige afspraken te maken en deze efficiënt na te komen. De leraren volgen nascholingen, zowel over het eigen vak als over algemeen pedagogisch-didactische onderwerpen. De bevindingen van deze nascholingen worden gedeeld. Er is frequent contact met de pedagogische begeleidingsdienst. De vakgroepwerking verloopt in een collegiale sfeer, die zeker een extra sterkte van deze groep betekent.

4.1.1.3 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden goed gerealiseerd met veel aandacht voor de integratie van het onderzoekend leren.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelstellingen worden volledig, evenwichtig en op het juiste beheersingsniveau aangeboden. Het onderwijsaanbod is leerplangericht en contextueel uitgewerkt. De leraren verbinden de wetenschappelijke concepten met de leefwereld van de leerlingen. Bij bepaalde contexten komt ook het oriënterende aspect van het vak aan bod.

De doelstellingen voor onderzoekend leren staan centraal in het aanbod. De verschillende stappen van de natuurwetenschappelijke methode komen expliciet aan bod. De leerlingen voeren geregeld in kleine groepjes experimenten uit. Ze leren hierbij onder andere een onderzoeksvraag hanteren, een bijhorende hypothese formuleren, gericht waarnemen en hun resultaten weergeven in een tabel of grafiek. De leerlingen leren ook formules interpreteren en toepassen in concrete situaties.

Het leerplan vraagt om dwarsverbindingen te bouwen tussen socio-economische initiatie en wetenschappelijk werk. Vorig schooljaar werd slechts één gemeenschappelijk project aangeboden. De doelstelling over wederzijdse beïnvloeding van wetenschappelijke disciplines stond daardoor minder centraal. Dit schooljaar wijzen de vorderingen wel op een volwaardige realisatie van deze doelstelling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in een degelijk uitgerust vaklokaal. Alle minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Het lokaal beschikt over een beamer en een computer met internetaansluiting. De leraren zetten deze doelgericht in om de lessen aanschouwelijk te maken. De leerlingen gebruiken tijdens de lessen weinig ICT-hulpmiddelen om bijvoorbeeld gericht informatie te verzamelen en te verwerken. De school beschikt nochtans over een uitgebreide ICT-infrastructuur.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerinhouden uit de aangeboden contexten en projecten worden voldoende bevraagd met een aantal onaangekondigde toetsen en herhalingstesten. De leraren duiden aan op de opgave welke vragen eerder kennisvragen, inzichtsen toepassingsvragen of vraagstukken zijn. Dit verhoogt de transparantie van de evaluatiepraktijk. Het helpt de leerlingen om inzicht te krijgen in hun fouten en bij de remediëring. Het berekenen van het totaalcijfer gebeurt in het digitale puntensysteem op basis van drie onderdelen: basis, verdieping en praktijk. De vakgroep heeft nog geen concrete afspraken gemaakt over het gewicht van elk van deze onderdelen in het totaalcijfer. Bovendien gebeurt de toekenning van punten aan een bepaald onderdeel niet altijd leerplangericht. De punten voor het onderdeel praktijk komen enerzijds tot stand op basis van een tweetal praktische testen. Tijdens een beperkt aantal leerlingenproeven evalueren de leraren anderzijds een selectie van vaardigheden en attitudes. De bijhorende criteria zijn meestal niet voldoende transparant en slechts gedeeltelijk afgestemd op de leerplandoelstellingen en na te streven vakgebonden attitudes.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingenresultaten voldoen. Op jaarbasis komen weinig tekorten voor. De lessen verlopen in een aangenaam en stimulerend leerklimaat. De leergesprekken worden geregeld afgewisseld met activerende werkvormen. Het ervarings- en toepassingsgericht leren staat tijdens de lessen centraal. Hierdoor krijgen de leerlingen veel kansen om in interactie te gaan met elkaar. De lesopbouw en het cursusmateriaal zijn gestructureerd en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerlingen leren probleemoplossende strategieën gebruiken bij het oplossen van rekenvraagstukken. Daarnaast beschikken de leerlingen over verschillende studiesteunen en stappenplannen. De leraren zetten het elektronische leerplatform zinvol in ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De verbeterde toetsen worden meestal klassikaal verbeterd. De leerlingen met tekorten krijgen remediëring aangepast aan hun noden. Ook buiten de lessen kunnen de leerlingen met vragen bij de leraren terecht.

Deskundigheidsbevordering De leraren overleggen vooral informeel en wisselen vlot materiaal uit. Ze maken praktische en organisatorische afspraken en bewaken hierbij de gelijkgerichtheid in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk. Er is informeel overleg met de leraren natuurwetenschappen om overlapping in het aanbod te voorkomen.

Overleg

De leraren wetenschappelijk werk overleggen nog te weinig formeel met de leraren van de andere wetenschappelijke disciplines van de andere graden. De verticale en horizontale samenhang binnen de wetenschapsvakken is nog niet optimaal. Een meer formele samenwerking dringt zich op om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te blijven bewaken.

4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen. De school heeft een impliciete visie op de VOET die vooral gebaseerd is op haar pedagogisch project. De VOET-werking kadert immers binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extra-curriculaire activiteiten. Twee aandachtspunten in de schoolvisie - een gemeenschap vormen en zorg dragen voor elkaar - en de actualiteit inspireren tot het organiseren van nieuwe projecten, die meestal een vrij grote bijdrage leveren aan het nastreven van de VOET.

Doelgerichtheid

Beleidsmatig kiest de school ervoor om te werken vanuit een breed draagvlak. Dit betekent dat alle vakgroepen en werkgroepen vanuit talent, belangstelling en vakspecifieke mogelijkheden meebouwen aan het organiseren van (les)activiteiten, die bijdragen aan het nastreven van de VOET. De schoolleiding geeft inhoudelijk veel vertrouwen en verantwoordelijkheid aan het lerarenteam.

De school heeft een overzicht van de mate waarin de VOET bij de leerlingen via lesactiviteiten en projecten worden nagestreefd. Zij is zich bewust van de hiaten. Na een uitgebreide inventarisatie in 2012 vraagt het beleid de vakgroepen hun aanbod VOET te herbekijken en zo mogelijk aan te vullen. Een doelgerichte planning op korte of lange termijn voor het invullen van de vastgestelde hiaten op beleidsniveau is er niet.

Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Omdat er een goede voedingsbodem is in de vakoverschrijdende projectwerking van de school, slaagt de school erin om de leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming voor haar leerlingen. De school zorgt voor de nodige communicatie via de personeelsvergaderingen. Het registratiemoment in het begin van het schooljaar brengt telkens de VOET weer onder de aandacht bij het lerarenteam. Een coördinator neemt heel wat praktisch en organisatorisch werk op zich, zorgt voor ondersteuning via het digitaal platform en geeft feedback op de inventarisatie door de diverse vak- en projectgroepen.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd. Dit gebeurt nog niet systematisch maar leidt wel soms tot bijstellingen. Door het opstellen van een globaal overzicht van de nagestreefde VOET waaruit het bereik blijkt, beschikt de school over de informatie die nodig is om het VOET-beleid, het bestaande aanbod te evalueren en waar nodig bij te sturen. De mate waarin dit daadwerkelijk gebeurt, is niet formeel vastgelegd. Voor de projecten gebeurt de evaluatie vrij systematisch en leidt ze tot bijstellingen. Ook leerlingen worden bij deze evaluatie betrokken. De mate waarin tijdens de evaluatie het nastreven van de VOET als criteria gebruikt wordt, is niet geëxpliciteerd. De invulling van de VOET binnen de vakken wordt inhoudelijk weinig opgevolgd. De evaluatie van de VOET-werking heeft vooral betrekking op de inventarisatie en registratie van de reeds nagestreefde VOET om de lacunes op te sporen maar veel minder op de kwaliteit van de inhoudelijke invulling.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven en nog enkele werkpunten. Het schoolteam werd grondig geïnformeerd over de nieuwe VOET. In dat traject speelde het pedagogisch team van de school een belangrijke rol. De verslagen van deze groep leveren weinig concrete informatie op over de wijze waarop de opvolging van de vakgroepen en jaargroepen gebeurt. Voor een aantal specifieke domeinen volgt een aantal personeelsleden nascholing, maar deze professionalisering kadert nog niet in een groter geheel.
Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De sociorelationele ontwikkeling van de leerlingen is vanuit het pedagogisch project een belangrijke pijler in de schoolwerking. Verschillende jaarlijks terugkerende, overkoepelende initiatieven tonen het belang aan dat de school hecht aan deze context. Er is een evenwichtige spreiding van de inspanningen over de graden heen, met een aanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren. Het opbouwen van menselijke relaties, reflecteren over vooroordelen en verschillende aspecten van samenlevingsvormen komen in talrijke doelgerichte projecten aan bod. Zo volgen bijvoorbeeld leerlingen een opleiding om conflicten tussen medeleerlingen te helpen oplossen. Voor een aantal eindtermen is er ook samenwerking met het CLB. Verder bestaan er een aantal meerdaagse initiatieven waarmee men invulling geeft aan deze context en organiseert de school gerichte acties om de sociale cohesie binnen de klasgroepen te versterken. Ook komen de leerlingen voldoende in contact met verschillende uitingen van kunst en cultuur.

Technisch-technologische vorming Meer dan de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang bij een beperkt aantal leerlingen nagestreefd. Een aantal eindtermen van deze context krijgt invulling via het vakkenonderwijs. In de tweede en de derde graad behandelt het vak geschiedenis de effecten van techniek op mens en samenleving in historisch perspectief. Ook binnen de studierichting humane wetenschappen besteedt de vakgroep hier aandacht aan in de derde graad en zet zij de leerlingen aan tot reflectie over wetenschap en techniek. Inzake technische realisaties levert het vak esthetica een bijdrage met het thema ‘film’ en de relatie tussen kunst en techniek. Gezien de nauwe relatie tussen wetenschap en techniek is het niet verwonderlijk dat de natuurwetenschappelijke vakken in hun lessen in de derde graad een grote bijdrage leveren aan verschillende van deze eindtermen. De werkgroep Bèta geeft leerlingen de kans om zelf het technisch proces te ervaren en dit in de vorm van wedstrijden zoals een raket bouwen of bierbrouwen. De attitude ten aanzien van techniek komt meer aan bod in projecten, die handelen over de moderne sociale media en internet.

Er zijn weinig elementen te vinden, die de technische beroepen en ondernemingen of organisaties in beeld brengen. Het is ook niet duidelijk of de vakoverschrijdende eindtermen technisch-technologische vorming centraal staan in deze (les)activiteiten of veeleer zijdelings aan bod komen. Verder ontbreekt de verticale en de horizontale samenhang. De school legt bijvoorbeeld geen expliciete relatie tussen de (les)activiteiten in functie van deze VOET in de bovenbouw en de leerplandoelstellingen techniek in de basisvorming van de eerste graad, die eveneens handelen over techniek begrijpen, inzicht in het technische proces en de attitude ten aanzien van techniek.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’?

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de campus Vrijheid 234 te Hoogstraten. De campus bestaat uit verschillende gebouwen waarvan de voorbouw een geklasseerd gebouw is. In een van de schoolgebouwen bevindt zich een zwembad dat gebruikt wordt voor de leerlingen van de eerste graad. Er zijn ook twee sporthallen en een aantal sportvelden. Op dezelfde campus bevinden zich ook een basisschool en een internaat. Enkel de gebouwen gebruikt door het secundair onderwijs werden tijdens de rondgang bezocht. De school vertrekt voor haar uitwerking van BVH in grote mate van de campusgedachte. Dit resulteert onder meer in een samenwerking met de basisschool en het internaat. De school heeft een lokale preventieadviseur aangesteld die al meerdere jaren deze functie uitoefent. Een recent aangestelde, overkoepelende preventieadviseur coördineert het geheel. De financieel directeur van de campus en de afgevaardigd bestuurder van het schoolbestuur vzw KOBH Hoogstraten zijn nauw betrokken bij het bewaken en uitbouwen van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de campus. De school kan beroep doen op meerdere voltijdse werkmannen om vastgestelde tekorten weg te werken en structurele aanpassingen uit te voeren, al dan niet in samenwerking met externe firma's. De school startte recent met de uitvoering van een grootschalig masterplan.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin de leerlingen les volgen. Uit haar werkwijze blijkt dat de school gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van het personeel. Het geconcretiseerd globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) vormen de richtinggevende instrumenten voor het beleid en de uitvoering. De school neemt de vastgestelde werkpunten waarvan de oplossing is opgenomen in het masterplan niet op in het GPP en het JAP. Dit belemmert het volledige zicht op de reeds gedetecteerde gevaren.

Het Comité Preventie en Bescherming op het Werk is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis. Het personeel kent de procedures voor de evacuatie van de gebouwen en voor het melden van gebreken. De preventieadviseurs voeren jaarlijks rondgangen uit en nemen de werkpunten op in de planning. De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk doet minstens om de twee jaar een rondgang, maar de arbeidsgeneesheer bezorgt de school niet altijd de verslagen. De instelling onderhoudt de gebouwen op regelmatige basis volgens een preventief onderhoudsprogramma. De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en indienststellingsbeleid, is uitgeschreven in een procedure, maar de preventieadviseur ondertekent niet altijd de bestelformulieren. De instelling beschikt nog niet voor elk toestel over een indienststellingsverslag (conform de afspraken afgesloten binnen het convenant). Het verder optimaliseren van het aankoop- en indienststellingsbeleid is dan ook een jaaractiepunt. Uit de documenten en verslagen blijkt dat de school hier een inhaalbeweging heeft ingezet.

Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid is er aan sommige verbeterpunten die vermeld staan in de verslagen van de deskundigen nog geen gevolg gegeven. De verbeterpunten zijn wel opgenomen in het masterplan. De niet weggewerkte vaststellingen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De school beschikt over een voorwaardelijk gunstig brandpreventieverslag (03/02/2017). De traphallen in het voorgebouw werden nog niet gecompartmenteerd. De veiligheidsverlichting en veiligheidssignalisatie is nog niet overal aanwezig. De school organiseert jaarlijks twee evacuatieoefeningen die ze evalueert en bijstuurt indien nodig.

De school beschikt over een geldig keuringsverslag van de meeste toestellen die vallen onder de keuring van een erkende dienst technische controle. De periodieke controles van de ladders gebeurt nog niet systematisch. De turntoestellen worden gecontroleerd door de turnleraren en bij defecten hersteld, maar een overzichtelijke registratie ontbreekt. Ook bij het beheersplan betreffende de preventie van legionella ontbreekt de registratie. De school beschikt over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. De veiligheids- en gezondheidskaart zijn digitaal beschikbaar. De asbestinventaris is actueel. De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn voorzien van de voorgeschreven etikettering.

Uit de rondgang en klasbezoeken blijkt dat niet alle personeelsleden de discipline hebben om de lokalen, waar zich producten met gevaarlijke eigenschappen bevinden, af te sluiten. Niet alle zekeringskasten zijn afgesloten. De stookplaatsen zijn vrij van brandbaar materiaal. In één van de lokalen voor plastische opvoeding staat in een niet-afgesloten kast white spirit opgeslagen. De wetenschapslokalen waar producten met gevaarlijke eigenschappen bewaard worden, zijn ook toegankelijk voor onbevoegden. In de loop van de doorlichtingsweek zette de school stappen om dit weg te werken. De school kan niet garanderen dat de nooduitgang bij 'informaticalokaal 5' altijd open is. In hetzelfde lokaal zijn een aantal grote ramen niet voorzien van een valbeveiliging. De leuningen en balustrades van een aantal trappen in de voorbouw zijn te laag. In het technieklokaal is de ruimte tussen de kolomboormachines en de werktafels in het midden van het lokaal te klein om er voldoende comfortabel en veilig in te werken.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne zijn er sinds de laatste doorlichting veel inspanningen gebeurd wat betreft de sanitaire installaties. Er zijn aangepaste toiletten voor personen met mobiliteitsproblemen. Tijdens de rondgang stelt de inspectie vast dat in de voorbouw nog niet alle toiletten voorzien zijn van de nodige pictogrammen. Het aantal toiletten voor de meisjes voldoet niet voor het huidige leerlingenaantal. In het masterplan is voorzien om dit euvel weg te werken. De school houdt een beperkt register met de interventies van de eerste hulp bij. Voor EHBO zijn er voldoende gebrevetteerde hulpverleners.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties. Voor het wegwerken van de resterende tekorten vertrouwt de onderwijsinspectie op het aanwezige beleidsvoerend vermogen van de school.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	neen
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	neen
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja

• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De schoolvisie op leerbegeleiding is vervat in het pedagogisch project. Het vertrekpunt van de leerbegeleiding is de brede basiszorg voor alle leerlingen. Hierbij speelt de klasleraar een belangrijke rol. Het basisprincipe is de leerlingen ondersteunen daar waar er noden zijn. Dit betekent dat de school ingaat op vragen van de leerlingen, maar anderzijds ook dat ze de noden probeert te detecteren. Binnen de verhoogde zorg maakt de school gebruik van samenwerkingsovereenkomsten en remediërsfiches voor de leerlingen met specifieke leernoden. De school werkt samen met het CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding), dat een actieve rol aanneemt binnen de fase van uitbreiding van zorg. Verder staat de school open voor individueel aangepaste curricula voor de leerlingen met aparte noden. In alle fasen zet de school actief in op dialoog met en inspraak van alle betrokken partijen: leerlingen, ouders en leraren.

Verder beoogt de school een geleidelijk groeiende leervaardigheid doorheen de drie graden. De doelstellingen met betrekking tot leerbegeleiding zijn daarbij afgestemd op de vakoverschrijdende eindtermen voor leren leren. Er is een wisselwerking tussen de leerbegeleiding en het talenbeleid.

Ondersteuning De school hanteert procedures voor de bepaling van de beginsituatie van de leerlingen en ze inventariseert de zorgbehoeften. Leerlingen met specifieke leernoden krijgen een begeleidingsplan, met sticordmaatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren). Bij de start van het schooljaar is er een klassenraad waar de leraren de nodige informatie en tips krijgen over de begeleiding en de genomen maatregelen. In het eerste leerjaar van de eerste graad krijgen de leerlingen die geen klassieke studiën volgen, een uur studiebegeleiding.

Per graad zijn een graadcoördinator en een zorgleerkracht aangesteld. Zij vormen de kern van de cel leerlingbegeleiding voor een specifieke graad. De prefect behartigt voornamelijk orde en tucht, en staat tevens in voor de leerlingen die zich engageren voor de opleiding in leerlingbemiddeling. Samen met de CLB-medewerker, een lid van het directieteam en enkele vrijwillige leraren vinden vergaderingen van de cel leerbegeleiding per graad tweewekelijks plaats.

De leerlingbegeleiding werkt vanuit een groot engagement en zet sterk in op een efficiënte organisatie en zichtbaarheid, zowel voor collega's als voor ouders en leerlingen. Via het elektronisch platform wordt geregeld contact gehouden met deze verschillende geledingen. De registratie in het leerlingvolgsysteem verloopt systematisch, waardoor het beleid zicht heeft op de leervorderingen bij de leerlingen en op de effectiviteit van de ondersteuning.

De school rekent ook op de professionaliteit van de vakleraren voor de vertaling van de verwachtingen met betrekking tot leren leren. De doorlichting wijst uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking hiervan verschillen per leraar en vakgroep. Er zijn binnen de vakgroepen weinig afspraken over een uniforme aanpak. Ook de aandacht voor zelfsturend en onderzoekend leren verschilt sterk per vakgroep en per leraar.

Doeltreffendheid De school heeft oog voor de doeltreffendheid van een aantal aspecten van de leerbegeleiding. Zo gaan de begeleidende klassenraden de effecten van initiatieven op leerlingenniveau na. De studiebegeleiders volgen de ondersteuningsmaatregelen op praktisch-organisatorisch vlak op en sturen ze bij. Voor de organisatie van de klassenraden overleggen de graadcoördinatoren met de klasleraren over welke leerlingen specifiek aan bod dienen te komen. Het datateam besteedt aandacht aan leerprestaties en opvolging van adviezen. Het ondersteunt hierbij de processen van studiekeuzebegeleiding en schoolloopbaan in de verschillende graden.

De school heeft haar visie op het talenbeleid vertaald naar concrete doelen afgestemd op de noden van haar leerlingen. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar en van de nieuwe leerlingen in de eerste en tweede graad. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal. De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. De leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Heel concreet uitgewerkt is het project 'Nettiquette', dat inzet op correcte formuleringen in mailverkeer tussen leraren en leerlingen. Een werkgroep 'Lingua' ondersteunt initiatieven als de gedichtendag of het boekenfonds. De schoolagenda bevat concrete tips voor taalgebruik, met een evolutie doorheen de graden. Anderzijds wordt de evaluatie van het aspect taalzorg in de verschillende vakgroepen heel divers ingevuld. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid en stuurt de aanpak bij.

Ontwikkeling De frequente overlegmomenten tussen de graadcoördinatoren, de prefect, de klassenleraren en de vakleraren zorgen voor ontwikkelingsdynamiek. Ook de zorgcoördinatoren hechten veel belang aan de eigen permanente ontwikkeling en professionalisering, in functie van de noden en verwachtingen van ouders en leerlingen. Daarnaast wil het beleid via interne en externe bijscholingen systematisch nieuwe inzichten over leerbegeleiding en socio-emotionele ondersteuning onder de aandacht brengen van het volledige schoolteam. In de nabije toekomst plant de school projecten over burn-out en hoogbegaafdheid.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk bevindt zich in een ontwikkelingstraject. De school heeft de bestaande visie op evaluatie uitgeschreven. Het doel van de evaluatiepraktijk is het in kaart brengen van de leerontwikkelingen van de leerlingen met het oog op betere studieresultaten, een betere oriëntering en betere slaagkansen. Aangezien de school aan de leerlingen ook waarden van het eigen opvoedingsproject wil meegeven, meet ze globale attitudes. Het deliberatiebeleid start vanuit een prospectieve houding, met aandacht voor de kansen van leerlingen en het streven naar consensus bij de deliberatiebeslissing.

De bestaande visietekst is recent aangevuld met nieuwe inzichten. De school wil het accent in de evaluatie verschuiven van een quotering van vakkennis naar een brede evaluatie. Die evaluatie moet alle talenten en mogelijkheden van de individuele leerling in kaart brengen binnen een vak, maar ook in het geheel van een studierichting. Evaluatie staat zo eerder in het teken van studiekeuze dan van selectie en moet op de eerste plaats de studiemotivatie versterken. Deze nieuwe inzichten vragen andere en gedifferentieerde evaluatiemethodes.

De school legt de verantwoordelijkheid om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplannen en de schoolvisie bij de vakwerkgroepen. De directie vertrouwt hierbij op de professionaliteit van de leraren. Ze verwacht dat de vakgroepen de transparantie en de validiteit van de leerplanevaluatie bewaken, dat ze evaluatiecriteria voor de vakgebonden attitudes en taalzorg opstellen en dat de leraren voorzien in voldoende en representatieve evaluatiegegevens per rapportperiode.

Ondersteuning De leerlingen met specifieke leer- en ontwikkelingsnoden genieten bij de evaluatie van compenserende en/of differentiërende maatregelen. De school gaat hiermee soepel om. Het volstaat dat een leerling een gegronde vraag aan de school stelt om een haalbaar traject uit te werken voor de evaluatie.

Het beleid ondersteunt de evaluatiepraktijk via een aantal interne schooldocumenten die expliciete richtlijnen, praktische en organisatorische afspraken bevatten. Ze stimuleert de brede evaluatie via evaluatieformulieren voor de stage, de geïntegreerde proef en de onderzoekscompetentie.

Recent komt bij bepaalde vakken enkel nog gespreide evaluatie voor. Voor de meeste vakken evalueren de leraren via dagelijks werk en examens. Het aantal examens evolueert van drie naar twee in het tweede leerjaar van de tweede graad voor het aso en in het eerste leerjaar van de derde graad voor het tso. Deze geleidelijke overgang van een trimestersysteem naar een semestersysteem is het resultaat van besprekingen in de vakgroepen en de jaargroepen, rekening houdend met de zelfredzaamheid van de leerlingen. Het gewicht van de examens bij de berekening van het eindcijfer verhoogt bij de overgang van het trimestersysteem naar het semestersysteem. Hiermee wil de school de leerlingen voorbereiden op de studie van grotere gehelen. De vakgroepen bepalen de verdere invulling van de evaluatie. Het resultaat is een veelheid aan puntenmodellen, evaluatievormen en -criteria. De directie is zich bewust van de noodzaak dit te vereenvoudigen om te komen tot een transparantere evaluatiepraktijk.

Via een digitaal systeem verzamelt de school de evaluatiegegevens. De leerlingen en ouders kunnen dit overzicht op ieder moment raadplegen. De puntenverhouding tussen dagelijks werk en examen is centraal ingegeven. Hierdoor vertrouwen een aantal leraren op het computersysteem en zijn ze zich onvoldoende bewust van deze puntenverhouding.

De school communiceert via het schoolreglement over de evaluatiepraktijk. De communicatie over de concrete puntenverdeling in de vakken vertrouwt de directie toe aan de vakleraren. Doordat enkele leraren dit onvoldoende toelichten, krijgen een aantal leerlingen en ouders pas via de leeswijzer bij het eerste rapport uitleg bij de onderdelen van de evaluatie. De school gebruikt voor de rapportering tussentijdse rapporten waarin de evaluatie van de schoolattitude is opgenomen, trimester- of semesterrapporten en eindrapporten. Voor de schoolattitude beoordelen de leraren de leef- en leerattitude van de leerlingen op basis van duidelijk uitgeschreven criteria. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat nog niet in alle vakgroepen concrete en transparante criteria zijn uitgewerkt voor de evaluatie van de vakgebonden vaardigheden en attitudes.

Als voorbereiding op de delibererende klassenraden noteren alle leraren voor elke leerling met een onvoldoende de resultaten, denken ze na over de oorzaken van tekorten en geven ze aan welke leerinhouden en vaardigheden onvoldoende gekend zijn. De leraren geven een overzicht van de remediëring en studiebegeleiding die de leerling genoten heeft en geven aan hoe de communicatie is verlopen. Deze voorbereiding op de deliberatie is een voorbeeld van goede praktijk. De school heeft een goed uitgewerkt draaiboek voor de deliberatie. Ze clausuleert bij de B-attesten meestal voor de eigen richtingen van het aso en tso. Bij de adviezen verwoordt de school geregeld welke studierichtingen volgens haar haalbaar zijn en verwijst ze meestal naar het CLB. De school formuleert goed onderbouwde en kwaliteitsvolle motiveringen waarin ze zich baseert op de studiebeoordeling, de begeleidende klassenraden, de onderwijshistoriek en indien van toepassing de geïntegreerde proef en het medisch dossier.

Doeltreffendheid Het doel, de inhoud en de manier van evalueren zijn in belangrijke mate afhankelijk van de invulling die de leraren of de vakgroepen eraan geven. Enkele leraren hebben onvoldoende zicht op de weging van de verschillende onderdelen van het leerplan in de eindevaluatie. Ook het gewicht van de basis- en uitbreidingsleerstof is voor een aantal vakken onduidelijk. Onder meer omdat de beleidsmatige aansturing en opvolging hiervan niet sterk is uitgewerkt, leidt dit voor enkele vakken tot een evaluatiepraktijk die onvoldoende leerplangericht is. Andere zijn dan weer een voorbeeld van goede praktijk.

De leerlingen behalen vrij goede resultaten. De school beseft dat haar leerlingen afkomstig zijn uit kansrijke milieus, maar schrijft de goede score ook toe aan de remediëring en de goede leerlingbegeleiding. Hierdoor reflecteren de meeste vakgroepen onvoldoende over de resultaten van de evaluatie.

Omwille van de eigen kwaliteitsbewaking heeft de directie de vakgroepen gevraagd om de evaluatiepraktijk in kaart te brengen via enkele doelgerichte vragen. Het beleid volgt onvoldoende systematisch op of dit kwaliteitsonderzoek goed is uitgevoerd en of het ook effectief tot bijstellingen leidt. Het erkenningsonderzoek toont aan dat de link met de leerplandoelstellingen bij een aantal vakgroepen of leraren onvoldoende is. Sommige vakgroepen richten zich bij de evaluatie van de onderzoekscompetentie voornamelijk op het product en te weinig op het proces. Een ander pijnpunt is het gebrek aan gelijkgerichtheid bij de beoordeling van de taalzorg. De school bewaakt onvoldoende of de betrouwbaarheid van de attestering hierdoor niet in het gedrang komt.

De school heeft aandacht voor datageletterdheid. Een datateam bestudeerde de opvolging van de adviezen en concludeerde dat de meeste leerlingen de adviezen opvolgen. Toch zijn er ook slaagkansen voor leerlingen die andere keuzes maken. Hierdoor wil de school de adviezen nog gerichter formuleren, rekening houdend met haar inschatting van alle elementen die de slaagkansen van de leerlingen bepalen.

Ontwikkeling Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat voor de meeste vakken de evaluatiepraktijk kwaliteitsvol is. Omdat de leerplangerichtheid van de evaluatie binnen enkele vakken tekorten vertoont, wil de schoolleiding hiervan een werkpunt maken.

Het beleid heeft een vierjarenplan uitgetekend om te komen tot een brede evaluatie. Deze vernieuwing kwam aan bod tijdens een pedagogische studiedag. De directie hoopt volgend schooljaar te starten met de try-outs van een brede evaluatie en met de onderlinge uitwisseling van ervaringen. Op die manier verwacht het beleid dat er stilaan een groter draagvlak groeit voor brede evaluatie binnen alle vakken. De vakgroepen behouden de autonomie om de brede evaluatie zelf vorm te geven en kunnen de pedagogische begeleiding hierbij betrekken als ze dat willen. De doorlichting toont aan dat slechts een minderheid van de vakgroepen bezig is met deze vernieuwde visie. De schoolorganisatie biedt nog te weinig overkoepelend formeel overleg aan voor verwante vakken en verschillende graden. Een gericht professionaliseringsbeleid is nodig voor een groei naar meer deskundigheid.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een geëngageerd directieteam van twee directeurs en één adjunct-directeur staat in voor de dagelijkse leiding van de school. De onderlinge taakverdeling is helder omschreven en gebaseerd op de individuele expertise. Een uitgebreid middenkader met duidelijk afgebakende verantwoordelijkheden geeft het intern leiderschap verder gestalte. Ze ondersteunen het directieteam bij het uitwerken van het beleid op zowel pedagogisch-didactisch als organisatorisch vlak. Tussen het middenkader en de directie is er voldoende communicatie en overleg. Het geheel zorgt voor een vlotte schoolwerking waarbij alle betrokkenen zicht hebben op de verantwoordelijkheden en de aanspreekpunten.

De participatieve leiderschapsstijl van het directieteam sluit goed aan bij de cultuur van de school. Het directieteam stelt zich toegankelijk op en hanteert een laagdrempelige en coachende omgangsstijl. Dit zorgt voor een geëngageerd korps. De directie heeft veel vertrouwen in de vakgroepen en legt de eindverantwoordelijkheid voor de pedagogische werking ook bij hen. Toch blijft het voor het algemeen beleid een uitdaging om het evenwicht te bewaken tussen de autonomie van de leraren en vakgroepen enerzijds en de aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen anderzijds.

Visieontwikkeling Het Klein Seminarie wil in de eerste plaats een sociaal bewogen school zijn die hoogstaand kwalitatief onderwijs aanbiedt. Ze wil dit vormgeven vanuit een christelijke inspiratie en daarbij jongeren opvoeden in een cultuur van overleg en participatie. Ze communiceert haar visie op onderwijs en opvoeding aan de hand van zes kernideeën: sociaal bewogen, christelijke waarden, hoge kwaliteitszorg, opvoeden tot jongvolwassenen, overleggen en participeren en leren leren.

De schoolvisie krijgt verder gestalte aan de hand van een aantal visieteksten en een beleidsplan met doelstellingen op langere termijn. Het operationaliseren van dit plan gebeurt aan de hand van jaarlijkse beleids- en actiepunten. Het directieteam en het middenkader leggen de jaarlijkse beleidsprioriteiten vast in samenspraak met onder andere de jaargroepen en de pedagogische raad.

Het beleid ondersteunt de aanzet tot onderwijskundige vernieuwingen door onder andere informatie en vorming te geven op de algemene personeelsvergaderingen. De leraren krijgen tal van stimuli mee om denkprocessen in gang te zetten. De laatste jaren heeft de schoolleiding ook sterk geïnvesteerd in het uitbouwen van een degelijke ICT-infrastructuur. Het effect van deze impulsen is nog niet altijd tot op de klasvloer merkbaar. Uit de doorlichting blijkt dat een aantal beleidsverwachtingen niet altijd gelijkgericht geïmplementeerd worden. Ook de veelheid aan prioriteiten zorgt ervoor dat het voor de vakgroepen niet altijd duidelijk is wat nu van hen verwacht wordt.

De uitdaging voor de school bestaat er nu in om op basis van een constructieve dialoog de gezamenlijke doelgerichtheid voor een aantal onderwijskundige processen te vergroten.

Besluitvorming Op geregelde tijdstippen vindt doelgericht overleg plaats met de decretale participatieorganen, de beleidsverantwoordelijken en -ondersteuners. De leerlingenparticipatie verloopt vlot dankzij een actieve leerlingenraad. De school investeert ook in een aantal initiatieven om de ouderbetrokkenheid te verhogen.

Het personeel heeft onder andere inspraak via de jaargroepen en de pedagogische raad. Het engagement van de personeelsleden is groot. De talrijke werkgroepen die bijdragen tot de realisatie van de schoolvisie getuigen hiervan. De school communiceert over de besluitvorming via diverse kanalen zoals de valven in de lerarenkamer, de mededelingen en het elektronische platform.

Kwaliteitszorg De school hanteert een systematische aanpak bij de bewaking van haar kwaliteit. Aan de hand van een vijfjaarlijkse zelfevaluatie door het personeel en de leerlingen bakent de school een aantal beleidsprioriteiten af. Vervolgens formuleert ze operationele doelstellingen en volgt deze op in een document waarin de kwaliteitscirkel verwerkt zit. De opvolging en evaluatie gebeuren zowel op beleidsniveau als in de jaargroepen. De school verzamelt data over onder meer de attestering, de leerlingenstromen, het rendement van haar advisering en de resultaten in het vervolgonderwijs. De bespreking van de data gebeurt meestal op beleidsniveau en leidt geregeld tot bijstellingen. De school volgde in samenspraak met de pedagogische begeleiding een traject om haar datageletterdheid verder te optimaliseren. Dit leidde onder meer tot de oprichting van een datateam dat de leraren wil stimuleren om verantwoord om te gaan met verschillende gegevens.

De kwaliteitsbewaking is niet integraal omdat de output op het vlak van de leerplanrealisatie en een aantal onderwijskundige processen ontbreekt. Op het niveau van de vakgroepen is de kwaliteitszorg nog niet systematisch uitgewerkt. In de praktijk blijken er verschillen te bestaan in diepgang van de vakgroepwerking. Ook uit het erkenningsonderzoek van een representatief deel van het onderwijsaanbod blijkt dat de gehanteerde kwaliteitszorg niet kan garanderen dat alle vakgroepen de leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken. Hiervoor is een doelgerichte aansturing en doeltreffende opvolging van de vakgroepen nodig.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aangename schoolklimaat.
- Het engagement van de personeelsleden.
- De aandacht voor de sociorelationele ontwikkeling van de leerlingen.
- De kwaliteitsvolle motiveringen van de B- en C-attesten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De participatieve leiderschapstijl.
- De impulsen tot onderwijskundige vernieuwing.
- De systematische aanpak van de interne kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk.
- De gelijkgerichte implementatie van de verwachtingen over taalzorg en 'Leren leren' op vakniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkeling van een gedragen visie op de onderwijskundige processen.
- De doelgerichte aansturing en de opvolging van de vakgroepwerking.
- De integratie van de bewaking van de leerplanrealisatie in de interne kwaliteitszorg.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- Het correct opnemen van de bijdrageregeling in het schoolreglement:
BVR van 17/12/2010 codex SO - art. 112 en omzendbrief SO 64-rubriek 5 (geen opvolging).

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Olivier DOUVERE de inspecteur-verslaggever	Emmanuel VAN OEVELEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	